

Wõta ja loe!

Fr. R. Kruusmägi
nim. ENSV Riikl.
Raamatukogu

№ 6. — 2. aastakäit.

PE 21839

Kui veel võiksin elada uuesti!

„Kui veel võiksin oma elu uuesti elada, käiksin kindlasti teist teed. Kuid sama kindel, kui minu vajumine sügavustesse, on see, et tuhanded minu järel tulevad. Seft linna raudsed käed on aina wälja sirutatud ohwri nõudmisteks. Kui waid võiksin welda kõikidele neile noortele maa neidudele, kes tulewad linna helgete ja lootusrikaste mõtetega, linna kultuuriga ja paljude meelitustega kohtama: „Waadake mind, selliseks on linn, selle „kultuur“ ja lõbusused mind teinud! Olge ettevaatlikud, ärge olge nii stisfilmalised ja kergeusklikud, — siis, wõib olla, minagi wilets jätis, wõiksin teha midagi head, enne kui lähen hauda.“

Wõib olla, nad wastawad: Ta on olnud paha, ifeloomuta isik, üks purunenud riist, millest on kõikjal. Kuid nti pole asjaolu. Olen olnud hea inimene, tulnud heast kodust, kuid elu on mind wiinud selleni. See, kellele rajasin oma usu ja lootuse, pettis oma lubadustes — suurim õnnetus, mis wõib noort tütarlast tabada. Ja siis wähehaawal läks tee alla poolle, kuni olingi põhjas, kust enam k u n a g i e i wõ i tõusta.“

Nii kirjutab üks. Milline traagiline enesepõhmine, lühidalt sõnus! Kotkas, kes kord unistas sinikõrgustest peal pool pilwt, peab nüüd murtud tiibadega rabelema maa mudas — wajudes ikka sügavamale ja sügavamale, kuni on leidnud selles oma haa.

Millest algas see? „See, kellele lootsin, pettis.“ Maailm on täis walet. Siin walitseb külm egoism. Teiste puhtus, pühadus ja parimad wäärtused ei maksa midagi. Lõbude jahil tallatakse porri kaunistadki lilled, ja loputatakse oma ohwri südames meres enda roojasid jalgu — ainsusti pisarat nutmata ohwri saatuse üle. Kui waid ise saab endale walmistada lõbusaid hetki. Suu fosistab magusaid meelitusõnu, kuid südames waritseb werejänuline tiiger, walmis oma madalate tungide rahulduseks murdma usaldawa südame, purustades tulewiku eluõnne ja kõik.

Paljud, kes plütipäi, kui mõned rüütlid, jammuvad inimeste hulgas, peaksid roimaritega ja mõrtsukatega istuma tresside taga, seft ka nende käitel on inimwert. Nad on põhjustanud seda, et mõnedki wanemad leiawad enneaegse haa, suutmata taluda oma laste häbisawat langust ja saatust.

Kui ita! on olemas Jumala õiglased kohtud, siis on seal inimtapjate hulgas pärimas palka ka need südametemurdjad. Igatahes kümnete ja sadandete eksteele meelitatute ja õnnetusse tõugatute, kui

ka nende omaksete käed tõusevad üles nende vastu, nõudes Jumala kättemaksu sellisele merisele ülekohtule.

Do, noor süda — ära usalda inimest, ei ka ennaft liiga! Maailm petab. Maailm ei anna rahu ja õnne, kui hiilgavate sõnadega feda ka lubaks, waid wiib wiimasegi rahumatukese südameft, walades finna asemele häbi, kahetsust ja meelehärma. Põgene sõpradest, kes find meelitawad kaasa lõbudeteele. See tee on libe ja wiib warem mõi hiljem põhja ning meeleheite dõsse.

„Kui ma weel uuesti mõikfin elu algada!“ Kadunud päewade, maetud õnne kalmul seisawad tuhanded murtud südamed waikselt hetkeil ja tahakfid uuesti ellu ärctada oma noorust, paremaid päewi, kadunud elu. Kuid kibedamadki pisarad ei ärata feda furnut. Mõõdunud aeg ei tule ilal tagasi. Kaifatud päewad ja mõimalused ei ole enam raha eestki tagasi osta.

„... Siis kõikfin teist teed.“ See imeltk äratundmine elab neis hingedes, kes kord trotsiwalt läkfid ellu, ifeteadwalt ja ülbelst tuulde lüües manitfused wanemate, usalikude mõi südame hääle kaudu. Nüüd oleks walmis teist teed kaima. Surmajõe kaldal, igawiku lämwel kuulduw tihti sarnaseid wäljendusi. Igawikuski tulekfid inimesed weel tagasi, kui mõikfid elu uuesti elada, et feda elada paremini.

„Miks fiis mitte juba nüüd, kohe alguses, walida õiget teed? Miks pead ja enne palju haawu jaama ja kaotama oma aarded?“ Täna on fu ees walimise mõimalus.

Üks on, kes mõib juhtida fu elu ja hoida find langemast, kes italgi ei peta — see on Jeesus, fu parim sõber ja wend. Tuhandeid on ta elust läbi wiinud aultsele lõppwõidule — ta tahab ka finu nõtra elu mõtta oma kätte. Ta ükfi mõistab fu südame kurbusi ja walusid ning toob andestust täieltkku, ning rahu sügawat ja suurt.

Walt teda. Otfusta täna õiglastest südameft end Õnnistegijale.

6.

Kats pilti.

Kaunimaid pilte, mida maailm kunagi on näinud ja Jumal kujutanud, on kindlasti isa ja ema, kes armastawad Õnnistegijat ja kumbfi juhatawad kõige pealt wanema lapse ja fiis kord korralt kõit oma lapsed Kristuse juure, kuni wiimaks kogu peretond rõõmulauludel mattab igawese au fuunas.

Julmim pilt, mida maailmas mõib näha on Jumalat ja ta pääftmistööb pilkaw isa ja ema, kes ei tunne Kristust. Südametu on see ema, kelle lapsed, ta ümber mängides, kunagi ei kuule sõnagi Kristuseft ta huulilt. Sa näed, kuidas nad kaswatawad kõige wanema lapse ja fiis järgimööda kõit, kuni kõige nooremani, juhataades neid kurjuse teele — kuni terve peretond käib laia teed põrgu poole.

Willy Sunday.

Ärge abielluge joodikutega!

Selle üle kirjutab dr. W. Bode oma kirjutises „Die Frauen und das Trinken“ järgmist:

„Kõige pealt peame ikka uuesti neidudele kinnitama: Ärge abielluge joodikutega! Ärge sõduge oma saatust mehlega, kellel on kaldumus kõrtsi elu ja pummeldamise poole; ärge sõendage endale, et abielus see kõik teie mõjul maha jääb. Kui ta teid armastab, siis peab ta enne abieli juba mõned kuud vähemalt nättama täielikku karskust ja seda, et ta pole miinaklaasi ori, ning et tal küllalt julgust on vastu seista sõprade pilkamisele. Muudu tõmbate endale hirmsa karistuse, aastakümneiks ahastust ja valu, ja teie pidurdate inimkonna edu. See on õnnetus ühele rahvale, kui neid meelsamine üksipuha kellega abielluvad, et mitte jääda üksikuks. Meie tütreid peavad nii kasvatatud saama, et nad parema meelega wabaks ja üksikuks jääwad, kui et endid lasewad needida inimese külge, kes pole enda isand.“

Ainult seitse päewa!

Üks uni ja selle tagajärjed.

Charles M. Sheldon.

5

Alul ei wastanud kumbki. Wiimaks ütles Betty: „James ja Klara on kihlatud ja tahawad warsti abielluda!“

Proua Hardy waatas Klarale, kes ema ja õe üllatuseks, puhkes nutma. Proua Hardy püüdis teda rahustada:

„Armas laps, ütle mulle tõsi. Ma ei teadnudki, et nii on lugu Jamesiga.“

„Jah, nii ta on,“ nuutsus Klara. „Ja isa märkas midagi ja keelas meie jellepärast sinna minemise. Kuid ma ei laanud teisiti. Ütle, ema, kas on siis tõesti ülekohtus, kui inimesed armastawad üksteist?“

„Selliseist asjust ei kõnelda pühapäewal,“ tähendas Betty pühakult.

„Klara!“ ütles proua Hardy, „ja oled ju alles laps. On see siis tõsi, et James, kes isegi weel pois, on tõesti ju — —“

„Tema on kahekümmeahe, mina kahekateistaastane, ja ta saab 40 dollarit kuus ja on parim kiirikirjutaja terwel maal, ja ma wäga tahan, et me abiellume.“

Ühikese wahaja järele lisas ta:

„Ja ta on hea ja tubli, ma tahan teda tuhattord enam mõnest Sancey Cummigist. Raha ma ei taha, ema, see pole ju teidki teinud õnnelikuks!“

„Rahu armas laps!“ katkestas teda proua Hardy, kellele näis, kui oleks talle hoop näkku antud. Klara rahunes ja jostistas: „Undesta, ema, ma ei tahtnud teha sulle walu. Kuid ma olen nii õnnetu.“

Kuuldufid sammud trepil ja sisse astus Alice, wanim tütar, kes mingi õnnetuse tagajärjel oli wigane ja pidi tarwitama karku. Alice taipas kohe, et oli midagi juhtunud, ütles aga ainult: „Ema, kas pole imelik, et isa magab nii kõwasti? Värsin ja kõnetajin teda, sest arwasin teda niisama lewawat, kuid ta ei wastanud. Siis alles nägin, et ta magab. Tawaliselt istub ta pühapäewa õhtuti ja loeb.“

„Wõib-olla ei ole ta päris terve; ma lähen vaatama.“ Ja proua Hardy wäljuski. Samal hetkel tuli Willy oma tooliraamatuga.

„Alice,“ ütles ta, „aita mind siin üht lauset tõlkida. Arwan, et mind homme jälle küsitakse.“

Arwanes üts ja sisse astus Georg, tüdrukute wanem wend. „Kus on ema?“

„Teises toas,“ ütles Betty. „Ja oli jäänud magama, ja ema mõtles, ehk ta on haige.“

Müüd istus Georg Betty kõrwale ja sõjistas sellele:

„Kuule, Betty, ma wajan jälle natuke raha!“

„Kas wäga hädasti?“

„Jah, kas sa saad mulle anda?“

„Muidugi, mu kuuraha wõid saada. Aga miks sa ei palu isalt?“

„Ei, wiimane ford ta lükkas mu palwe tagasi ja kõneles muga ülbje nii, kuidas mulle ei meeldinud.“

„Hea küll,“ sõjistas Betty, „annan sulle oma.“

Georg ja Betty olid head sõbrad. Betty austas oma suurt wenda ja oleks toonud talle ükskõik millise ohwri. Sial ta ei küsinud mis tegi wend rahaga.

Ütti ilmus uksele proua Hardy. Ta oli wäga kahwatu ja wärises kõigest kehast.

Smeistanult järgnesid kõik ema kutsule. Kuid enne kui jutustame, mis sündis kõrwaltoas, peame kuulma, mis oli juhtunud härra Hardyga peale selle, kui ta uinus diivanil.

(Järgneb.)

Wiisil: Ma kummardan sind armnwägi 445.

Dh tõsta filmad taewa poole, Sa mitmest murest murtud hing,
.: Ja looda Päästja armu peale, Ta pole unustanud sind. .:

See Jumal, kes maailma loonud Ja toidab linde taewa all,
Kes ju eest risti küljes poonud, Küll annab, mis on waja sull'. .:

Dh waigista end, nutja süda, Pea Isjand tuleb abiga. .: Nii
suur ei ole veel su häda, Et ta ei jõuaks aidata. .:

Wiisil: Pulmad on valmistatud. 294.

Noorus, sind hülitakse, Aeg üürrike! Päästa sind püütakse,
Aeg üürrike; Su kuldne kewade Lääb mööda kiireste, Et tule tagasi,
Aeg üürrike.

Pea närtsid elu õis, Aeg üürrike, Dh kuhu saad ja siis? Aeg
üürrike; Maailma rõõm ja lust Toob palju wiletsust, Ja wiimaks
hukatust, Aeg üürrike!

Surm tuleb ootmata, Aeg üürrike, Wiib noori ära ka, Aeg
üürrike! Dh nõua hoolega, Et õndsaks saaksid ta, Kui pead surema,
Aeg üürrike!

Wiisil: Müüd on see päew ju lõppenud. P. 18.

Dh räägi sellest ükskord veel, Kuis Jeesus armastab, See
nt nii armas kuulda sull', Et ta meid armastab.

Koor: Jeesu nimele kiitus! Jeesu nimele austus! Ta
armastab mind, armastab sind, Armastab sind, nii kui ka mind
Ta armastab mind, armastab sind, Armastab mind ja — sind.

Ta waatab mu peal' armuga, Dh seda armastust! Ja ütleb:
ju eest surin ma, Dh seda armastust!

Toimetaja Peeter Sint. „Wõta ja loe“ à 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Jmub
2x kms. Wastab aastas 50 f., 1/2 a. 25 f. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktat-
misjoni heaks, tellimisi ja kaastõid saata toimetaja aadressil P. Sint. — Pääteje 5—7,
Tallinn Tellida wõib ka Briti & Wäljam. Piiblitelklist, Mataskaewu 4 Tallinna;
sealshamas saada ka igasuguseid piibleid ja piiblioisi.

R.-U. „Külwaja“ trüff, Keilas 1933.